

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Suzbijanje ovisnosti o duhanu i alkoholu borbom protiv karcinoma usne šupljine

HZJZ, 2015.

KARCINOM USNE ŠUPLJINE

- najčešći tumor glave i vrata
- incidencija u Europi - 10/100 000 stanovnika
- prosječna dob oboljelih - 60 godina
- porast incidencije - u osoba mlađih od 40 godina (posljedica usvajanja štetnih navika u adolescentnoj dobi, pušenje i konzumiranje alkohola)
- Hrvatska - od karcinoma usne šupljine godišnje umre 300-400 ljudi

Što je potrebno znati o karcinomu usne šupljine?

- javlja se na vidljivoj i pristupačnoj lokalizaciji (ventralna strana i rub jezika, dno usne šupljine, gingiva mandibule, retromolarno područje, bukalna sluznica)
- često se otkriva kasno, jer u ranom stadiju ne izaziva simptome i tegobe
- zbog kasnog dijagnosticiranja i već uznapredovalog tijeka bolesti potrebni su redoviti pregledi sluznice
- visokorizične skupine su muškarci, pušači, ali u posljednje vrijeme i žene te osobe starije od 40 godina koje redovito konzumiraju alkohol

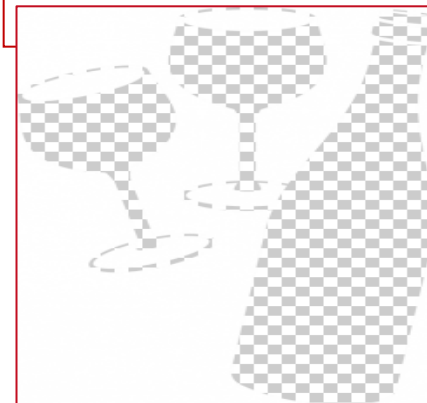
Rizični čimbenici u nastanku karcinoma usne šupljine

alkohol i duhan

prekanceroze

virusne infekcije (HPV-16)

genetski čimbenici

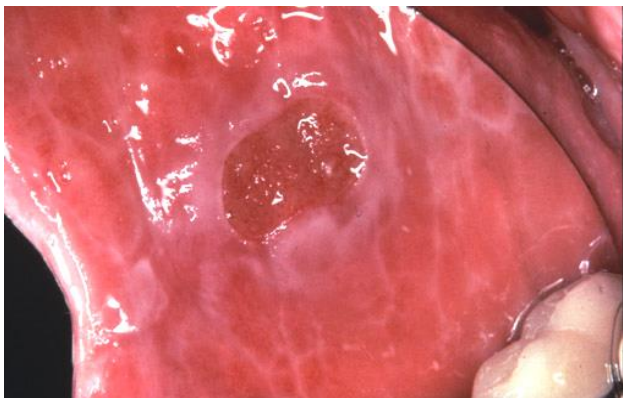
Prekanceroze

Leukoplakija

Eritroplakija

Oralni lihen planus

Aktinički heilitis

Utjecaj pušenja na zdravlje usne šupljine

Diskoloracije zuba i zubnih nadomjestaka

Smanjenje osjeta okusa i mirisa

Halitoza

Dentalni karijes

Otežano cijeljenje rana

Parodontne bolesti

Smanjenje uspjeha implantata

Oralna kandidijaza

Prekancerozne lezije

Karcinom usne šupljine

Kakav je rizik za razvoj karcinoma usne šupljine ?

- 5-7 puta veći kod pušača
- 38 puta veći kod populacije koja konzumira alkohol i puši
- 100 puta veći kod osoba koje konzumiraju više od 100g alkohola i puše 20 ili više cigareta dnevno

Kakva je uloga doktora dentalne medicine u borbi protiv karcinoma usne šupljine?

- rano prepoznavanje i liječenje oralnih promjena povezanih s pušenjem i konzumacijom alkohola
- redovito informiranje o štetnostima duhanskog dima i konzumacije alkohola na oralno zdravlje i zdravlje općenito
- utjecanje na smanjenje prevalencije pušenja savjetovanjem pacijenta o prestanku pušenja (5 P protokol)
- poticanje na redovite kontrolne preglede, osobito osoba koje su nastavile s pušenjem nakon liječenja, a koje imaju veliki rizik razvijanja novog primarnog tumora u gornjim dišnim i probavnim putevima

“5P protokol”

PITAJ

svakog pacijenta puši li

PRUŽI SAVJET

pušaču o rizicima pušenja i koristima prestanka pušenja

PROCIJENI

volju za prestankom pušenja

POMOZI

u pokušaju prestanka

PONUĐI TERMIN

kontrolnog pregleda pušenja

HVALA NA PAŽNJI!

www.hzjz.hr

